

SÖDERBYBLADET

Nr 4 Årgång 13 juni 2013 ISSN 1459-8493
Ansvarig utgivare: Södra Vallgrund Byaråd r.f.

håller öppet varje dag ända till 1.9.
söndag - fredag kl 11-19 och lördagar 10-18. I september öppet fredag-söndag.

Sommartorg och byafest ordnas i år
lördagen 13.7.

Byabastun

Även under sommaren är bastun vid simstranden varm på onsdagarna för alla intresserade bastubadare. Damernas tur är mellan 17:30 och 19:30, sedan är det herrarnas tur mellan 19:30 och 21:30. Avgiften är 2 euro per person.

Vill man hyra bastun under övriga tider är det bara att kontakta Anders Back (050-5919142) eller Johan Rönn (050-3130696). Hyran är då 40 euro per kväll. Eget vatten skall medtas.

Båtplatser i Sommarösund

Båtplatser vid byabryggan i Sommarösund. Den som är intresserad av att hyra båtplats för båtsäsong 2013 vid byabryggan i Sommarösund skall kontakta Södra Vallgrund samfällighet/ Anders Back tel. 050-5919142.

Byarådets medlemsavgift

Södra Vallgrund Byaråd r.f. samlar in årets medlemsavgift med hjälp av bankgirot som följer med tidningen.

Du kan även betala medlemsavgiften i Sommaröhallens kassa. Be då att få skriva ditt namn på listan som finns i hyllan bakom kassapersonalen. Medlemsavgiften önskas före 20.6.2013.

Städtalko vid byastugan

Lördagen den 8 juni kl 10.

Vi ber er ta med räfsor, dammvippor, fönstertvättmedel och städverktyg samt linor att hänga ut kläderna för vädring på. Dammsugare finns. Man kan komma och jobba bara också. Vi behöver unga, starka krafter att springa i trapporna och föra ut sådant som behöver vädras!

Hoppas vi blir många, så att det blir en riktig genomgång av alla saker. Alla, ung som gammal, är välkommen!

*Södra Vallgrund byaråd och
Södra Vallgrund Marthaförening och
Marthakretsen VarDagsSmartha*

Aava-Kertun kotitila

Fr.o.m. 10.6. kan du på måndagar kl 15-18 bekanta dig med husdjuren som bor på Aava-Kerttus farm på Österändsvägen 92. Besöksavgift är 4 euro per person och besök tas emot (på måndagar) ända till 26.8. Telefon 045 6719 358, www.aavakertunkotitila.com.

Lånat från Facebook

Vårens studenter

Iida Palomaa
Oskar Snygg

UF Havsbandet informerar

UF Havsbandet står för kaffeserveringen på Replåtarnas satsning Hydorock som ordnas i Hydrolinks båthall i Replot 13.6, 15.6 och 16.6. Kaffebiljetter till konserterna kan köpas i förköp till priset av 4 euro styck, där ingår kaffe och sött tilltugg. För att köpa kaffebiljetter på förhand, e-posta ufhavsbandet@gmail.com (Minimiantal som skickas med post är 5 st. kaffebiljetter.) Kaffebiljetter

kommer även att säljas på plats ca 45 minuter innan konserterna börjar.

Det väntas ca 300 personer till varje konsert och för att UF Havsbandet ska klara av kaffeserveringen på smidigaste sätt så behöver vi frivillig arbetskraft. Frivilliga kan anmäla sig till Mariella 050-5856696 eller Sanna 050-5244935 så fort som möjligt. Som tack för att ni ställer upp så får ni se Hydrorock!

Efterlysning!

UFH söker till lokalin en övredel av köksinredning för förvaring av vin- och skumppaglas samt kaffeservis. Gärna med glasdörrar, men allt beaktas! Ta kontakt med någon i styrelsen; Sanna, Mariella, Annelie, Ann, Marléne, Tina, Camilla, Christoffer eller Monika.

Styrelsen för UF Havsbandet

Främmande växter på rymmen

I Söderbybladet nr 8/2012 läste vi om projektet Vikuri som förebygger spridningen av främmande växter i naturen.

Lotta Flemming kom hit 22.5. och berättade om växterna och hur man skall gå till väga för att hindra lupinerna och jättebalsaminerna som vi har i byn breda ut sig ännu mer. Mera information om projektet och växterna finns i broschyrerna som följer med denna tidning.

Om du vet om ett ställe där dessa växter har spritt sig vilt kan du meddela Anne Backels 044 0722315 eller Monika Nissander 040 5867958 senast 7.7.2013. Du kan även meddela om det finns ett ställe som du vill bevara, eller själv bekämpa.

Vi träffas i projektets tecken igen 10.7. kl 18 vid Sommaröhallen då vi påbörjar kampen mot lupinerna och jättebalsaminerna som tränger ut ängsblommorna i konkurrensen om livsutrymme.

Välkommen med, att plocka blommor passar både ung och gammal.

Fisket förr och nu 2013

ett projekt finansierat av Kustaktionsgruppen, vid Granösunds fiskeläge.

Torsdagskvällar efter midsommar är det möjligt att avnjuta fisk, hantverk av olika slag samt få en kaffetår. Mer info om kvällarna finns på hemsidan; www.granosund.hembygd.fi

Program på torsdagskvällar 18 - 21:

27.6. God fisk enkelt – panikeröra m.m. Bertel Lindvik

4.7. Filea fisk och gör strömmingsinläggningar med Tom Blom, kokning av rödmylla

11.7. Fiskskinnsгарvning och produkter gjorda av Madde in Bergö och Optifish – fin mat av gädda, mört och id – Caroline Holm

18.7. Kvarken sushi – Björn Helsing, Gör ditt eget gädddrag – Johan Nydahl

25.7. Smycken av fiskben – Kristiina Juvas

1.8. Torkad fisk – hur kan den användas – Harry Roos

Öppet: 25.6. – 11.8.2013. Ti – Sö kl. 11-16 torsdagar även 18-21, måndagar stängt. Förfrågningar: 044-726 51 65.

Birdlife Finland

Nästa helg 8.-9.6. utmanar Birdlife Finland alla som är intresserade av naturen att delta i "fågelholkiakttagelser". Evenemanget går ut på att samla information om vilka fåglar som bosätter sig i fågelholkarna som vi har på gårdarna samt väcka intresset för iakttagelse av fåglar i närområdet.

För att delta i "Fågelholkiakttagelse"-evenemanget (pönttöbongaus på finska) behöver man inte vara fågelexpert och evenemanget är ingen tävling. Alla som deltar har dock chans att vinna fina priser.

Deltagarna ombedes meddela hur många och hurudana fågelholkar det finns på iakttagelseområdet och vilka fåglar häckar eller har häckat i holkarna. Iakttagelsen kan sändas in via www.ponttobongaus.fi

eller på postkort. Adressen är då BirdLife Finland/Pönttöbongaus, Annegatan 29 A 16, 00100 Helsingfors. Dessutom skall du meddela din hemadress och adressen där du iakttagit dessa fåglar samt hur många personer ni var som deltog i evenemanget. Iakttagelserna skall vara insända senast 16.6.

Aktiastiftelsen

Aktiastiftelsen i Vallgrund hade delegationsmöte 8.5.2013 och beslöt att av fjolårets överskott utdelas 18 000,- i bidrag till följande föreningar:

Understödsföreningen för S.Vallgrund skola 1500,-
Uf Havsbandet 1600,-
Folkhälsan i Replot 250,-
Replot skärgårds hembygdsförening 1600,-
Föreningen Skräddar-Antas stuga 1600,-
Korsholms 4H för verksamhet i skärgården 300,-
Norra Vallgrund hem och skola 1500,-
WAU Oy, motionsklubb i Vallgrund skolorna 500,-
Södra Vallgrund Byaråd 1600,-
Skärgårdens Musikskolas garantiförening 1000,-
FRK Replot avdelning för ungdomsläger 350,-
Föräldraföreningen Replot skola 400,-
Föräldraföreningen vid Replot-Björkö skola 400,-
Skärgårdsskolorna, gemensamt 1000,-
Replot-Björkö skola 700,-
IF Kvarken 1000,-
Skäriteatern 2000,-
Föräldra-barngrupp i Replot 200,-
Cykelhjälm till alla skolelever i skärgården i åk 1 hösten 2013 ca 500,-
Margareta Hjerpe

Mera vårtecken

Den regniga, blåsiga och kalla dagen 18 april sågs fem sädesärlor gå omkring och vippa på sina stjärtfjädrar. De såg frusna ut där de gick omkring på en tunn isskorpa som bildats på en översvämmad åkerplätt i närheten av oss. *Börje*

I facebookgruppen "Vallgrund och resten" delgavs många vårtecken, vissa dessutom med fina fotografier!

Timo Lumme såg och fotograferade två sångsvanar nära Bullerås 5.5. Redan 29.4. meddelade han att han hade märkt att rödhake, bofink, sädesärla, trast, skrattnås, strandskata och skrakar anlät.

Lilian Rönn skrev 4.5. att Silvertärnorna kommit, och tänkte då att "nu är värmen här". Dessutom skrev hon 7.5. att Svarthakedoppingarna och Hussvalan är här.

Ett annat vårtecken är Vallgrundsvägen och de ständiga lappningarna. Vägcentralen i Åbo tar emot anmärkningar på numret 02002100. Snabbast går samtalet ifall man direkt uppger vägens nummer (som är 7242 i vårt fall). Då hittar operatören vägen fortare på sin dataskärm och man behöver inte förklara så ingående vilken väg det är frågan om. Ju fler som ringer in och påpekar vägens skick desto större är sannolikheten att det faktiskt görs något åt den (Söderbybladet nr 4 april 2009).

Varthän Vallgrund?

Det gångna årets verksamheter i byn har sammanfattats på årsmöten för ungdomsförening, handelslag, vattenlag, samfälligheter, byaråd, hembygdsförening etc.

Som återinflyttad till hembyn och som nybliven pensionär har jag haft tid och möjlighet att närvara vid en del av dessa möten.

Intrycken har varit blandade. Det som kanske mest har frapperat mig är att den aktiva krets som driver det mesta är relativt liten. Jag lyfter på min obefintliga hatt! Den stora majoriteten är liksom på andra orter passiv.

Den äldre generationen har gjort ett förtjänstfullt arbete för att utveckla byn. Samma krafter har dokumenterat och dokumenterar fortsättningsvis tider som

svunnit. Detta är oerhört viktigt eftersom en människa utan ett historiskt fundament att stå på har svårt att orientera sig i livet. För mig personligen har lilla Södra Vallgrund utgjort ankarbojen under karriären när det har stormat som mest.

Tyvärr kan varken människa eller samhälle leva av det som varit. Hur ser då framtiden ut för vår by? För såväl butik som skola hopar sig tyvärr mörka moln. Var finns de krafter och den vilja som kan rädda dem? Av kommuner och kommunalpolitiker kan man i dagens samhälle inte förvänta sig någon större hjälp. Dagens honnörsord är centralisering där perifera samhällen närmast betraktas som en belastning.

En by utan skola och butik har väldigt låg attraktionskraft för unga familjer då de väljer framtida bostadsort. Utan unga familjer uppstår på sikt ett pensionärssamhälle. Är det i en sådan by vi vill leva. Mitt svar är ett rungande nej.

Någon risk för att byn skulle bli en ödeby likt många samhällen inne i landet finns dock inte. Pendlingsavståndet till Vasa är överkomligt och havet lockar. Ett försök att vitalisera byns utveckling är det radhusprojekt som byrådet har initierat. Byggprojekt kräver mycket kapital och är därför tidskrävande. Jag hoppas att byborna åtminstone mentalt skulle stöda projektet. Bostäderna skulle dels betjäna äldre människor som inte längre orkar sköta sina hus och dels ungdomar som står i beråd att rota sig. Båda alternativen främjar en positiv befolkningsutveckling, vilket är positivt för såväl skola som butik.

Butiken, som vi själva äger, kan vi egentligen rädda på ett enkelt sätt. Vi koncentrerar helt enkelt en större del av våra uppköp till byns butik. Är vi beredda att ta denna lilla merkostnad mot att ha kvar butik och service i byn? Det är helt upp till oss själva vilket val vi gör och hur det går för butiken! Svaret ligger så att säga i våra egna börsar.

Skolans överlevnad förutsätter ett kontinuerligt tillskott av nya barn och alla vet vi hur man gör barn. Eftersom den

fertila åldern är relativt begränsad kan det vara kränkande att komma med någon uppmaning till handling i denna fråga.

En skrivelse borde alltid ha en konklusion. Min önskan är att fler unga familjer, nyinflyttade och övriga icke engagerade skulle aktivera sig i någon av de verksamheter som finns i byn. Engagemang och optimism kan leda till att rubrikens frågeställning Varthän Vallgrund kan vändas till Framåt Vallgrund.

Sune Back

Talko vid simstranden

Rekord efter rekord slås i byn. Ibland är det rekord i bokförsäljning i antikvariatet, ibland i försäljning i Sommaröhallen. Nu var det rekord i antalet talkoarbetare vid simstranden. Strandremsan rensades på gräs i ett huj förra onsdagen, 22.5. Tack för kaffe med dopp! Mera finsand har jämnats ut på sandstranden efteråt, så nu duger det nog att "gå och plaska".

Ny epostadress

Endast en skribent märkte och använde Söderbybladets egna epostadress som meddelades redan i förra numret. Men det gör inget. I detta nummer kom ändå allt med som sänts in sedan sist. Eller? Märkte du att något saknas? Hör av dig! Och hör av dig till UFH om du har tips på var vitrinskåp kan fås! Glöm inte att följa med var lupinerna och jättebalsaminerna dyker upp, och meddela Anne Backels eller mig, vi hjälps åt att få tillbaka ängsblommorna och - mina favoriter - blåklockorna i dikeskanterna. Gårdsloppis är under planering även i sommar, hör av dig om du vill marknadsföra ditt! Även öppna trädgårdar kan ordnas, datumet är fritt, hör av dig, så kommer vi på besök när din trädgård är som finast!

Njut av sommaren!

SÖDERBYBLADET
Södra Vallgrund Byråd r.f.
Monika Nissander
Tfn 040 58 679 58
e-post: [soderbybladet\(a\)outlook.com](mailto:soderbybladet(a)outlook.com)
www.korsholmsskargard.fi > föreningar och
samfälligheter > Södra Vallgrund Byråd r.f.

**Material till nästa tidning
kan inlämnas före vecka 28.**